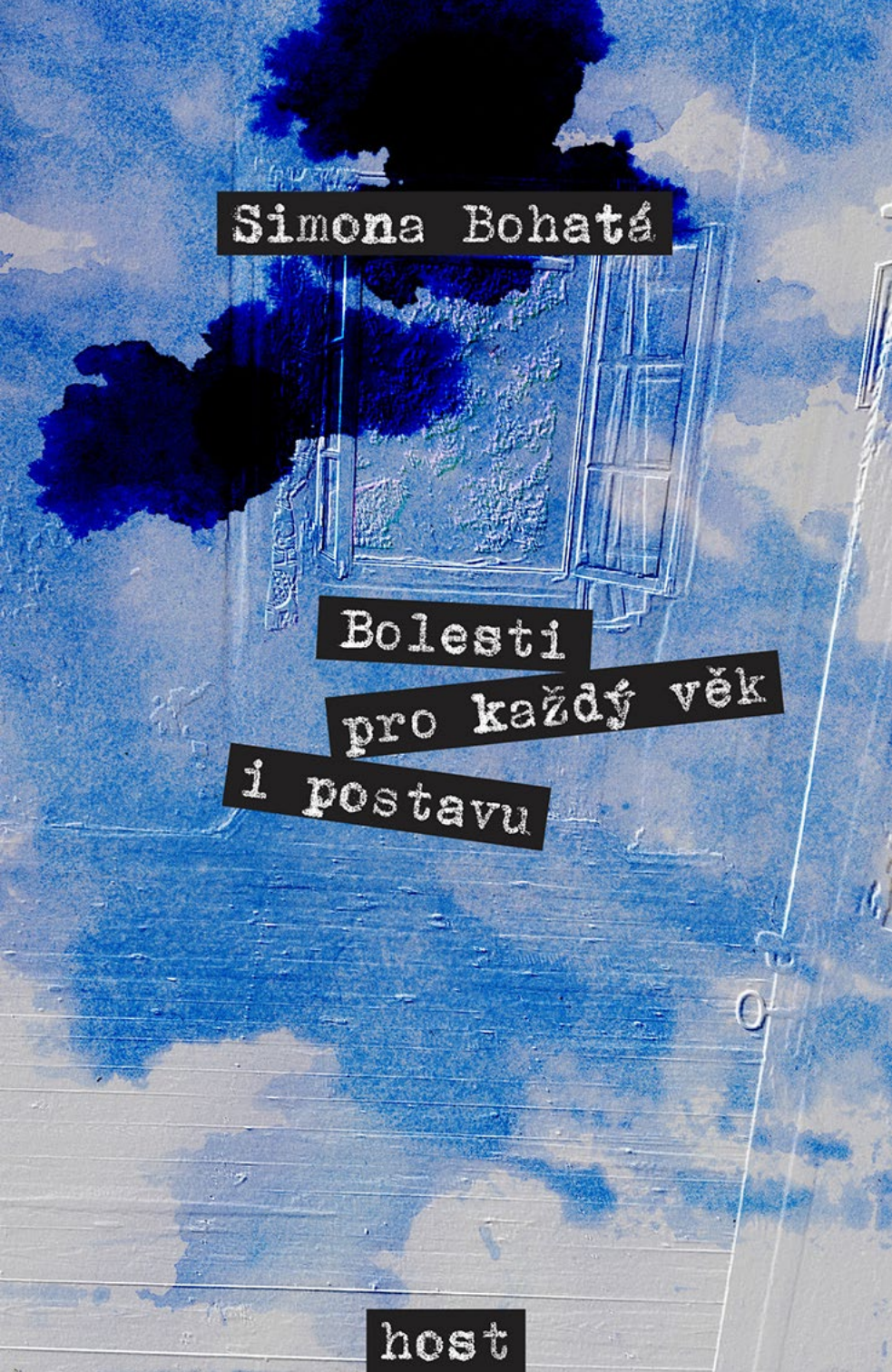
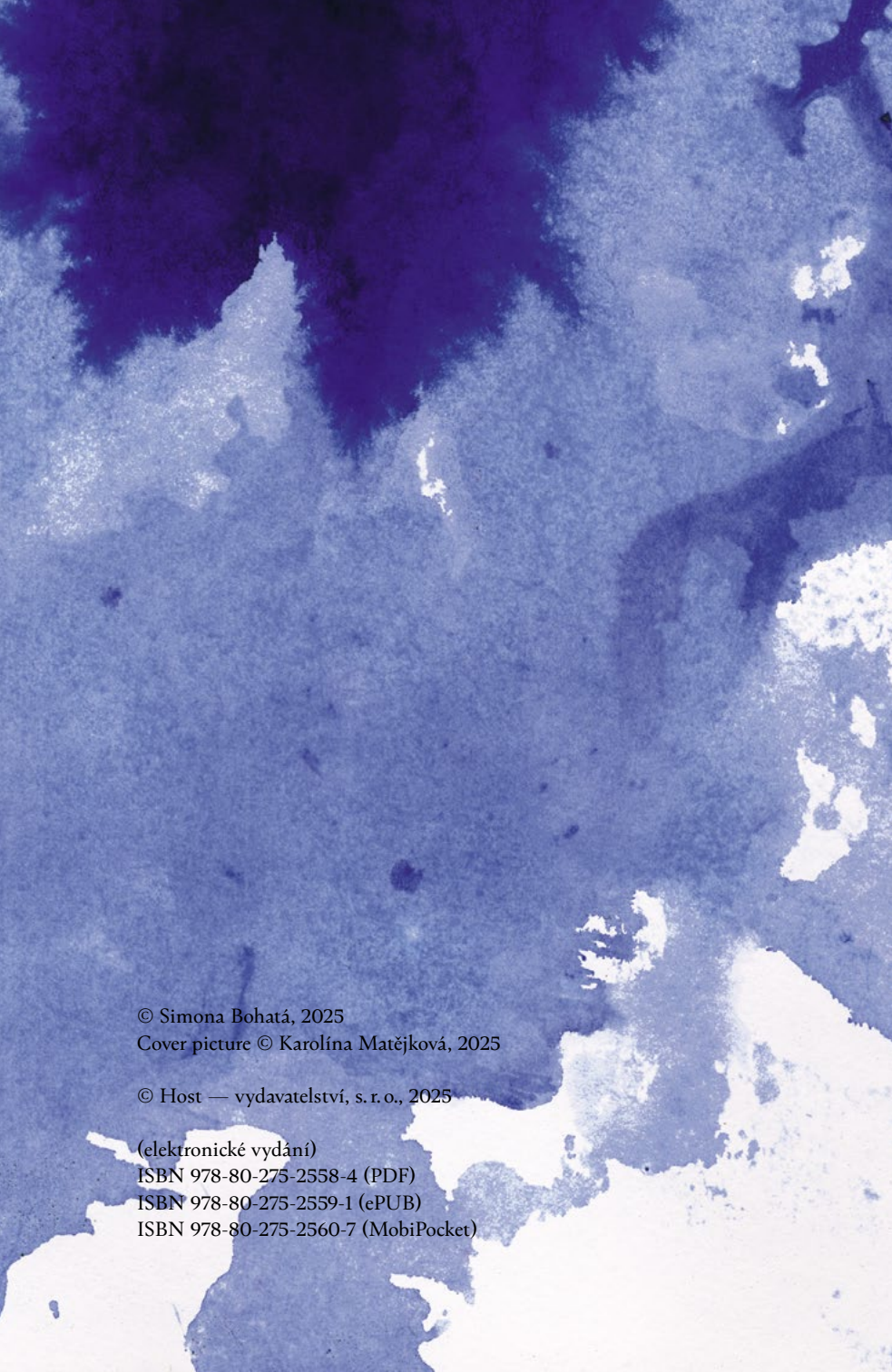

The background of the entire page is a blue-toned illustration. It depicts a window with a flower box underneath it, and a large, dark tree to the left. The style is painterly and somewhat abstract, with various shades of blue and white. The text is overlaid on this background.

Simona Bohatá

Bolesti
pro každý věk
i postavu

host

© Simona Bohatá, 2025

Cover picture © Karolína Matějková, 2025

© Host — vydavatelství, s. r. o., 2025

(elektronické vydání)

ISBN 978-80-275-2558-4 (PDF)

ISBN 978-80-275-2559-1 (ePUB)

ISBN 978-80-275-2560-7 (MobiPocket)

Všechny příběhy už se
staly nebo se stanou,
jen o nich nevíme.

Mít svůj důvod

„Všechno si zkontrolujte a pak to podepište... ale co bych vám říkal, pane Kostečný, vždyť to znáte nazpaměť.“ Rotný posunul po stole pár krámů a vyplněný formulář.

„Ale, Josífku, najednou *pane Kostečný*,“ zašklebil se Kostá.

Von si to, dědek, neodpustí, pomyslel si rotný Josef. Cítil v zádech pohled strážmistra Veleby a věděl, že ho zase čeká kázání o přístupu k vězňům. Odkášlal si a ťukl tužkou do lejstra. „Podepište to, až si spočítáte pra... peníze.“

Kostá nahlédl do obálky a zasunul ji do náprsní kapsy. „Mám k této instituci nehynoucí důvěru,“ usmál se zeširoka, podepsal propouštěcí papír a s rukou na prsou se mírně uklonil. „Loučím se, pánové.“

„Jenže na jak dlouho, že jo,“ prohodil strážmistr Veleba a potom se s Josefem dívali, jak odřený kabát

mizí za mříží, a čekali, až uslyší drnčení zvonku otevírané brány. Věděli, že loučení s Kostou bude hlasité, a Veleba preventivně zavřel okno, aby ztlumil očekávaný kravál.

Josef se díval na Kostu klanícího se uprostřed dvora jak klaun v šapitó a musel se usmívat, i když nechtěl. Zeptal se strážmistra:

„Myslíte, že to ví?“

„Že má raka? Určitě, není blbej a náš doktor neumí lhát, i když se snažil.“

„A neměl mu to spíš říct?“

„To je doktorova věc. A vyjde to nastejno. Kostá je nepolepšitelný, takže buď stihne něco vyvést a vrátí se, nebo nestihne a umře venku. Prašť jako bouchni. Proto ho pustili na půlku na podmínku, i když je recidivista,“ vrčel Veleba a díval se oknem do dvora, kde Kostá sehrával divadlo. Stál uprostřed, hluboce se klaněl na všechny strany, mával publiku vřeštícímu nadšením a rozdával polibky jako operní diva.

Veleba se díval na vyhublou postavu ztrácející se ve starém baloňáku a pomyslel si, že tenhle Kostův výstup je ze všech nejlepší, i proto, že je na tuty poslední. Otočil se k Josefovi.

„Ty jsi tu sotva rok, ale já sedmnáct a za tu dobu si stěží vzpomenu na dny, kdy tu nebyl.“

Josef neřekl nic, jen sledoval, jak Kostá venku nastavuje obličej jarnímu slunci a odchází k nádraží za doprovodu plechového randálu hraného ešusy

a lžícemi na mřížích vězeňských oken. Fanfáry, kterými lapák vyprovázel jen skutečné hvězdy.

O patro výše sledoval totéž doktor Forejt, a když Kostu ukryla kaštanová alej, otevřel kartu a prohlížel si snímky plic. Včera mu Kosta řekl:

„Pane doktore, tak mám dojem, že se už asi neuvidíme.“

„To bych vám, pane Kostečný, přál, pěkný a polepšený důchod.“

Kosta se ale zasmál a řekl:

„Pro vás dycynky Kosta, pane doktor. A nejste přece blbej, tak víte, že já taky nejsem. Nemusíte mi nic vysvětlovat...“

Vlak drncal po trati, kterou znal Kosta nazpaměť. Vracíval se tudy do Prahy, vždy když ho pustili. Kolikrát to bylo, už ani neví, a k čemu to počítat. Měl rád vlaky a všechno, co k nim patřilo. Líbil se mu rytmický pohyb a povětří plné karbolky a hned po vyučení utekl od soustruhu k dráze.

Byla to dřina, bejt traťovej dělník, vzpomínal a očima hladil ubíhající trať. Ještě žes to ředil kriminálama, chlape, jinak by ses zničil.

Natáhl nohy a ruce založil na prsou. Byl to nejlepší způsob, jak ochránit náprsní kapsu, kdyby usnul. Když pracoval ve vlcích, nikdy si na člověka se založenýma rukama netroufl, i kdyby spal jako dřevo. Naštěstí ale lidi většinou rozvěšovali kabáty kolem a nechávali peněženky v kapsách. Jo, to bejvaly žně.

A proto taky víme, jak ochránit své prachy. Usneš, přijde stejnej lotr a máš po nich raz dva, meditoval Kostá a pozoroval ubíhající krajinu.

Blížili se k Praze a Kostovi začalo bušit srdce, jako by šel na první rande. Už jen za to kriminál stojí, za tenhle nádhernej návrat, pomyslel si. Projeli bez zastavení vele-slavínské nádraží i Bubeneč a jeho město bylo najednou všude kolem. Stáhl okénko a pražský vzduch mu naplnil hlavu i chabé plíce k zalknutí. Díval se na zadní trakty domů a na kopec nad nimi a místy ho zarážely věžáky trčící nově a vysoko nad známými čtvrtěmi.

Dva roky jsi tu nebyl, Kostó. Pane jo, aby ses tu ještě vyznal, máš co dohánět. A taky musíš něco přinést Standovi. Nebejt jeho, kroutíš to celý natvrdo.

„Kdyby se pan Rákos nezavázal, že vás vezme zase k sobě, pustit bychom vás nemohli, pane Kostečný, to vám snad nemusíme připomínat...“ přednášel mu předseda komise a měl pravdu. To mu připomínat nemusel, Standa byl charakter.

Před nádražím bylo rušno, hlava na hlavě. Lidi z metra a z vlaků utíkali všemi směry a vyhýbali se partičkám žebráků. Fetáci, bezdomovci, drnčící kolečka kufrů, hulákání průvodců nahánějících turisty do autobusů pod parkem. A v parku somráci pod spacáky a kolem smrad a bordel. Máš štěstí, že máš Standu, přemýšlel Kostá, když se coural pěšky na Florenc. Ces-tou koupil rum a tlačenku a potom vlezl do tramvaje, která mířila Karlínem do Libně.

Chůze ho zmohla, v plicích jako by mu létala zrnka písku a nutila ho kašlat. Sedl si a povedlo se mu kašel zkrotit. Opřel si hlavu o okno a vzpomínal, jaký byl Karlín, než ho před pár lety vzala voda. Karlín bejval dvojče Žižkova, říkal si Kostá. Pracovat tu nešlo, zdejší lidi bejvali švorc, a jak bys sáh po šrajtofli, moh bys dostat přes držku od hejla, co jsi s ním seděl. Kdepak, tenkrát byl Karlín rekreační zóna, sem to chodil roztáčet s holkama.

Kostá zrovna seděl, když v televizi ukazovali povodeň, a když cikáni z Karlína viděli, jak jejich čtvrtí plují čluny, dva, možná tři normálně brečeli. Kam se asi poděli? Protože sem se na tudy vrátit nemohli. Už je to taky pěkně dlouho. Na letopočty seš, Kostó, blbej, ale tohle si pamatuješ. Psal se rok 2002, seděl jsi za dvě prkenice ve vlaku na Benešov a letos je to přesně deset let.

Když Kostu o rok později pustili, pádil rovnou za Standou. Karlín byl jako vybombardovaný a úplně prázdný. Dodnes si pamatuje, jaký měl strach, že Standův dům vzala voda, a jak se mu ulevilo, když našel barák sice poničený, ale pořád stojící a Standu v něm.

Teď je to tady nóbl, mrkej na to, úplně jiný to tu je, abys, Kostó, vůbec trefil. Popadla ho úzkost, jestli se stejně nezměnila i jejich zátoka pod Rokytkou.

Tramvaj se stočila k Palmovce a Kostá to déle nevydržel a vystoupil. Vzal to kolem divadla, a když míjel plechovou ohradu zakrývající jámu po Automatu Svět, zastesklo se mu. To byly časy. Skončit flám v bufetu,

pokecat s holkama, co se vrátily z Perlovky, vypít pivo a potom si dát na břehu retko, dívat se, jak nad Vltavou svítá, a hodit do ní portmonku z poslední čórky v noční tramvaji.

Park kolem Libeňského záměčku byl upravený a rozkvetlý a zastávka tramvaje byla docela jinde. Ale jinak poznal všechno, a když sešel k loděnicím a cítil Vltavu, věděl, že je doma.

„A na kolik máš podmínku?“ zeptal se Standa a spravedlivě rozdělil poslední slzu rumu do dvou panáků.

„Na rok. Ale tak dlouho si mě ani jistit nemusej,“ zašklebil se Kostá a ťukl svou sklenkou o Standovu.

„Co to říkáš? To je rouhání, tohleto. Tolik ti zas není, abys musel vést takový řeči,“ zamračil se Standa.

„Máš recht, co je dneska dvaasedumdesát? Nic! To mě asi ten dnešek zmoh. Pudu si lehnout. Zejtra vyrazím do města a o víkendu ti pomůžu s loděma.“

„Ale ještě předtím pudeš za kurátorkou! Říkali, že musíš, jinak štandopéde mažeš zpátky.“

„No jo. Ale nechce se mi. Tys tam snad chodil rád?“

„Nechodil. Ale to bylo tenkrát. Od listopadu sekám latinu, jak víš.“

Kostá přikývl. Standa nebyl kapsář jako on. Za totáče seděl hlavně za příživu nebo za nedovolené podnikání. Cha. Zavírali ho za to, co se dneska může. A tak si Standa za baráčkem, co zdědil po mámě, otevřel hned po revoluci opravnu lodí a lodiček. *Standa Servis*. Lidi kolem zátoky to samo sebou přejmenovali na

Srandaservis, ale Standovi to bylo buřt. Bylo mu buřt i to, že je Kořta chmaták, a nechával ho u sebe bydlet, kdykoliv byl venku.

„Viř, kdy jsi tu bydlel poprvý?“ zeptal se Standa, jako by věděl, na co Kořta myslí.

„Nepamatuju, už to bude moře let.“

„V sedmdesátým čtvrtým.“

Kořta hvízdal. „Ty mář pamět,“ kývl uznale a vzpomněl si. „Jednou jsem tu bydlel sám, když tě zařili, a odpojili elektřinu a vodu a já svítil půl roku petrolejkou.“

„A pak tě taky zařili,“ doplnil Standa a obrátil do sebe poslední kapku rumu. Tma nad vodou řídla bílou mlhou a v dálce nad Petřínem se objevily první pruhy ranního nebe. Když Kořta usínal, divoký virbl eřusů o okenní mříže mu zněl v uřích jako vzdálená vzpomínka. Snad proto, že ví, že se tam už nevrátí a umře tady u řeky. A že to bude brzy.

„Pan... pan Karel Kostečný, ano, ano...“ kurátorka listovala Kořtovými papíry a Kořta si prohlížel kancelář. Nejdřív civěl na její nohy, ale to se jí zjevně nelíbilo, tak raději šmejdil očima po zdech, zíral z okna a snažil se vyhnout pohledům, kterými ho častovala při každém otočení stránky. Byla hezká, upravená, řtíhlá, ale její oči řezaly jako autogen. Dolistovala složkou, řekla: „Hm“ a bylo v tom úplně všechno. Hotovej divadelní výkon, pomyslel si Kořta.

„Vy jste tu nová, že jo?“ zeptal se.

„To vás nemusí zajímat, pane... pane Kostečný. Tady máte potvrzení pro důchodový výměr, s kterým musíte na sociální odbor, a upozorňuju vás předem, že to nebude vzhledem k vaší... ehm... malé pracovní praxi nic ohromujícího. Bydlet máte kde, ostatně to byla podmínka podmíněného propuštění, že,“ vystřelila další pohled a Kosta kývl, aby to měl co nejdřív za sebou.

„Tady mi to podepíšete, všechno ostatní jsme si řekli. Emhádé máte při svém věku na občanku, podmínky podmínky znáte...“

„Cheche, podmínky podmínky, to se vám povedlo,“ neudržel se Kosta.

Kurátorka se zamračila, hodila přes stůl tužku a posunula ke Kostovi papír.

„Tady podepište a můžete jít.“

Když Kosta odcházel a řekl *maucta*, bouchla místo odpovědi razítkem o jeho kartu a znělo to jako výstřel. Přímo na komoru, ušklíbl se a na ulici se mu vrátila báječná nálada.

Svezl se tramvají na Malostranské náměstí a stoupal Nerudovkou k hradu, ale z davů táhnoucích se nahoru a dolů jako karnevalový průvod mu bylo úzko. Zase se mu začala motat hlava, a to nebyl ještě ani u italské ambasády.

Nejsi zvyklej na lidi, utěšoval se. Chtěl si sednout na parapet u cukrárny, ale průvod s ním smýkl skoro na silnici. Lidi se valili kolem něho jako rozbouřená

řeka a jejich mnohajazyčný křik se mísil s vůněmi, které Kostá neznal.

Vývěsní štíty hospod a starožitnictví, dva tři stolky před mrňavými kavárnami přímo na chodníku a Kostá je obcházel a strkal se s hladovým proudem turistů. Proud lapal po suvenýrech, z okýnek rval párky v rohlíku a horké pečené zákusky vonící po skořici. Auto delší než vagon si razilo cestu nahoru a troubilo jako na pouti. Musí dál, aspoň ke Starým zámeckým schodům, potom si vydechne.

Pořád zapomínáš, Kostó, kolik ti je a co ti je. Proto tě pustili, abys jim tam nechcíp. Koukej, už jsi skoro nahoře. Vezmeš to přes Hradčana a odpočineš si.

Nahoře se zastavil a chvíli se díval na dům a hospodu, kterou už navždy bude mít v paměti jako dupárnu provoněnou nemytými popelníky, pelech pro studenty za školou, zastávku popelářů na pivo s utopencem. Teď je z ní turistická atrakce a pod štítem domu U Dvou slunců se strkají zástupy a snad ani vzduch tu není zadarmo.

Otočil se zády k ulici změněné k nepoznání, vyšel na Hradčanské náměstí a posadil se na lavičku proti hospodě U Labutí. Dřív to bejvala obyčejná knajpa a teď... jen se podívej. No nic, je jiná doba. Standa by ti nadával, že si stěžuješ, že jsi jako ostatní, ale plete se. Spousta věcí je dneska lepších. Jen se člověku občas zasteskne po době, kdys tenhle kopec vyběh jako nic, Nerudovka bejvala prázdná a místo turistů jen metaři a svíčkový báby, co nemohly dospat a hrabaly se ke

svatýmu Benediktovi nebo do Mikuláše. Ale co je pryč, je v pytli.

Kostá si prohlížel turisty kroužící náměstím a procházející Matyášovou branou. Dřív bys je, Kostó, očesal jak rybíz, ale dneska je to samá karta a ani pasy už nestřeliš, doba se přehnala přes tvý řemeslo a máš po hehe. Kapsář pracující sólo je dneska ohroženej druh.

Zvedl se, přešel náměstí a opřel se o kamenný rantl nad Kajetánkou. Díval se pod sebe a poškleboval se tlupě turistů, kteří vrískali nadšením a fotili jako o život. To čumíte na drát, Japončíci. Tohle nemáte. A já jsem tu doma. Přesně pod tou věží, na kterou si ukazujete. Podle mýho je hnusná, ale už sem nějak patří. Pod ní jsem se narodil, přímo na Žižkově, a bydlel tam, dokud mě poprvý nezašili, pánové.

Kostá se snažil spočítat, kolik je to let, co ho Jája, s kterou žil, vykoplá.

„Je mi putna, že kradeš, ale jestli tě čapnou, už se sem nevracej.“

A tak se nevrátil. Co asi Jája dělá. Možná že bydlí pořád stejně. Její dům nezbořili a byt měla pěknej, dvě cimry pod Ohradou.

Kostá najednou zatoužil po Žižkově. Když mu dali, jak říkával Standa, volno z lapáku, toulával se po celé Praze, ale Žižkovu se vyhýbal. Sám nevěděl proč. Snad nechtěl vidět prudké změny, které jeho čtvrt postihly, a možná se bál vidět i to, co zůstalo a žilo bez něho.

Teď ale, snad pro smutné oči doktora Forejta při rentgenu a únavu, kterou cítil poslední měsíce, dostal

chuť podívat se na Křížek, kde si hrával jako malý kluk. Jestlipak ještě stojí vodárna a kapslovna a jak teď vypadá Prokopák? A co kluci, který znal?

Prošel Hradem na Prašný most a svezl se na Václavák. Rok tu nejsi a zase to tu vypadá jinak. Mrkej na Korunu, copak to není škoda, že zničili takovej bufáč? Od božího rána se tam scházela celá Praha. Dělníci, úředníci, šlapky, zloději, somráci. Policajti i taxikáři, veksláci i studenti. Lidi, co šli z tahu, se potkávali s lidma, co spěchali do práce. Jo, Kostó, bufáče to odskákal stejně jako kapsáři.

Kostá procházel od Můstku do Jindřišské ulice, míjel taxikářské štafly, nové obchody a pasáže, v jejichž složitých labyrintech znával každou slepou odbočku nebo průchod, v kterém se dokázal ztratit lump, co měl zrovna potíže. Dnes už by si na útěk netroufl, i kdyby mu ještě sloužily nohy. Václavák si byl pořád podobný. Ale byl jako kluk, co vyrostl a žil svůj vlastní život, do kterého Kostá už nepatřil. Už seš jen divák, Kostó, i když je na co se dívat, to se musí nechat, usmál se a otočil se za hloučkem holek a nahlas mlaskl. Krasavice. Jedna z nich vyplázla na Kostu jazyk. Oplatil jí stejně, zamával a přidal do kroku, aby stihl tramvaj, co ho doveze na Olšanské náměstí.

Cestou na Žižkov se v něm smutek rval s dojetím. Seš jak stará plačka, pitomče, posmíval se sám sobě, ale moc to nepomáhalo. Vystoupil pod Křížkem a připadal si jako páprdové, co se vraceli po létech z emigrace

a brečeli na Ruzyňském letišti jako malé holky. Tehdy byl Kostá ve vazbě v Ruzyni a při reportáži z letiště jeden mukl zařval: nojo, pánové, nejni Ruzyň jako Ruzyň, a dostal kázeňský trest. Zaracha na zbytek tej-dne. Nesměl ani na televizi, ani na dvůr.

Vzpomínka na ruzyňský kriminál Kostu pobavila a cítil se líp. Vyšlápl pěšinou na Křížek, ale vůbec to tam nepoznával. Vodárna zmizela a místo divokých křovin a vysokých stromů jen upravené cestičky, dětské hřiště a veliké cedule chlubící se, jak to tu dali do pucu. Jen pláň s placatými stromy nechali jako divadelní rekvizitu.

Bez ohlédnutí sešel až na Koněvku a stoupal na Ohradu. Domy stejné, jen opravené, obchody už jiné, ale dům vedle hospody, kde žil s Jájou, poznal hned. Vzal za kliku, jenže bylo zamčeno. To jsou mi móresy. A zvonky tu mají. Četl jména a jen jedno mu bylo povědomé. Janota Václav. Janota, Janota. No jasně, Kostó, to je přece Venca, chodil jsi k němu na karty.

Chvilí stál u vchodu a nemohl se rozhodnout, jestli má zazvonit, když se dveře otevřely a ženská vycházející ven se ho zeptala:

„Hledáte někoho?“

„Jdu za Vaškem Janotou,“ odpověděl Kostá a rychle se protáhl dovnitř, aby mu nezavřela dveře před nosem.

Na chodbě jako by se všechno vrátilo. Zábradlí bylo stejné, i schody, jen vymalováno mají a schránky natřeli, jinak je všechno při starém. Vyšlapal dvě patra

a stál před dveřmi, od kterých měl kdysi klíč. Na dveřích byla ale úplně jiná jmenovka. Ing. Vyčítal Jiří.

Jájo, kam ses poděla, pomyslel si a šoural se zpátky dolů. Poprvé ho napadlo, že Jája mohla umřít, a připadal si jako ti páprdové z letiště.

O patro níž se pootevřely dveře. Jen tolik, co jim dovolil řetízek, a Kostá viděl kus obličeje, který se ho ptal, jako by ho podezíral:

„Hledáte někoho, že tu takhle nahoru dolu?“

„Vencu Janotu hledám,“ odpověděl Kostá. Hlavou se mu mihla kurátorka a poslední, co potřeboval, byly nepříjemnosti.

„A co mi chcete?“ zeptala se škvíra a Kostá se rozesmál. Tak to je Vencův rypák mezi dveřma.

„Venco, pamatuješ si na mě? Kostá, co sem bejval před lety s Jájou tady seshora.“

Dveře se zavřely. Je vymalováno, pomyslel si Kostá a chtěl jít. Bylo mu hloupé trčet na chodbě jako žebrák, když zevnitř zachrastilo, jak Venca odhakloval řetízek a otevřel dveře.

„Tak pod' dál, ne?“ hodil hlavou a zašklebil se, jako by se viděli naposledy včera.

Venca usadil Kostu ke stolu, vařil kafe a povídal přes rameno:

„Karel Kostečný, řečený Kostá. Nejdřív jsem si nebyl jistej, ale pak jsem tě poznal, i když je to skorem padesát let, cos tu nebyl. Zato já nikam nešel. Žijeme tu se ženou celej život. Oženil jsem se krátce nato, co tě... no,

co už jsi tu nebyl. Zdena je u vnučky, aby jí pomohla s malým, takže jsem teď slaměnej vdovec... a taky už pradědek...”

Kostá poslouchal na půl ucha vyprávění o lidech z domu a o Vencových dětech, rozhlížel se po kuchyni a zkoušel si vybavit, jak to tu kdysi vypadalo, ale nevzpomněl si. Chodíval za Vencou často, jenže je to padesát let a ty utekly jako krysy do kanálu, jak říkala Jája. Venca mu vůbec nepřipomínal kluka, který se smál ze svatební fotografie nad kanapem. Napadlo ho, jestli by poznal Jáju, kdyby ji potkal na ulici. Ale asi ne.

„Nevíš, co je s Jájou?“ zeptal se Venci.

„Ty to nevíš? Já myslel, že jsi přišel kvůli tomu... Jája umřela, Kostó, je to asi půl roku. Byla to mrtvice. Chvilí ještě ležela někde na Vinohradech, ale už to nemělo valnou cenu... tady, přislaď si,“ přisunul Venca po stole cukřenku.

Tak Jája umřela. Předběhla tě, Kostó.

„Proč sis myslel, že jsem tu kvůli tomu?“ zeptal se Kostá a Venca vypadal zaraženě.

„No, zkrátka... kvůli Jirkovi.“

„Kdo je Jirka?“ zeptal se Kostá a Venca chvíli jezdil prstem po ubruse. Potom se podíval zpřímá na Kostu a řekl:

„Jája měla syna. Jirku. Pustili ho za ní do špitálu a pak i na pohřeb. Tam jsme se zakecali a prej mu máma říkala, že není divu, že je furt zavřenej, že je prej celej táta. Nakonec mu údajně před smrtí řekla i tvý jméno, ale nejsem si jistej, jestli si ho pamatovala, ona byla

potom už dost mimo. Podle mýho věděla, že jeho táta jsi ty, jen ty jména se jí pozdějc pletly. A já se Jirky na funusu neptal, bylo mi to blbý..." Venca se odmlčel, jako by litoval toho, co řekl, pak ale pokračoval. „Ono je asi jedno, že ti to říkám. Aspoň to víš pro ten pád, že by za tebou někdy Jirka přišel, až ho pustěj.“

„A on tu bydlel? Myslim dřív, než..."

„No bodejt. Kde by byl. Jenže začal vyvádět, ještě mu nebylo dvacet. Samý průsery. Celej ty, to ti povídám," zasmál se Venca a Kostá se taky usmál.

„Já o něm vůbec nevěděl," řekl Kostá a Venca mávl rukou.

„Já nikoho nesoudim. Jáa měla svý důvody a zrovna tak měla důvod mu o tobě nakonec říct. Teď si vyčítám, že jsem radši nadržel hubu. Nedošlo mi, že o něm nevíš..."

Kostá chvíli proplétal prsty a díval se na ně, jako by ani nebyly jeho. Mlčel a Venca si odkašlal.

„Děkuju za kafe... a za všechno," řekl.

Venca se nadechl, jako by chtěl ještě něco říct, ale splaskl jako míč. Než Kostá odešel, ještě se Venci zeptal:

„Venco, a víš, kde sedí?"

„Někde za Kladnem," odpověděl Venca a s Kostou se zatočil svět. Jen tak tak že vyšel na chodník a před domem se musel opřít o zeď.

„Pane, je vám něco? Chcete zavolat záchranku?" ptala se ho mladá žena a chytila ho za rukáv. „Jste úplně bílej!"

„Děkuju, jste hodná. Jen si potřebuju vzít prášek. Já ho támhle zapiju," ukázal rukou na hospodu vedle

a ona nedala jinak a doprovodila ho až ke vchodu. Houkla dovnitř: „Pánovi je špatně. Potřeboval by zapít prášek,“ a pomohla Kostovi dovnitř.

Servírka ho posadila k oknu, přinesla vodu a sedla si naproti němu. Čekala, až vyloupne pilulku a hodí ji do sebe. Než vstala, řekla: „Klidně tu posedte, a kdyby něco, budu za pípou.“

Kostá se díval oknem hospody na Koněvku, ale místo ní měl před očima kriminál za Kladnem, kam se v posledních letech pořád vracel a nevěděl, že jeden z mužů může být jeho syn. Možná vedle sebe někdy seděli v kantýně, třeba se potkali v prádelně. A třeba si nadávali, jak to je v lapáku běžný.

Byl v duchu na nástupu, snažil se rozeznat tváře a vzpomenout si na vyřvávaná jména. Marně. Pak mu došlo, že si ani nepamatuje, jaké měla Jája příjmení. Jirka nevímjakdál. Máš kluka a víš jen to, že je stejnej bandita jako ty. Kluka. Panebože. Musí mu bejt skoro padesát. Vykašlal ses na něho. Jenže jsi o něm vůbec nevěděl. Ale kdyby tě tenkrát nelízli...

Kostu roztřásla zima. Jak asi vypadá. Snažil se vybavit si nějakého Jirku od nich z patra nebo z bloku a na jednoho si vzpomněl. To není on, Kostó, Sivák je černej jak bota, navíc je mu sotva třicet. Ježíšmarjá, mám syna kriminálního.

Poprvé v životě se Kostá styděl a bylo mu smutno. Nejvíc z toho, že se stydí, že jeho syn je po něm. Kostá nemůže říct — pánové, já mám syna učitele, mašinfíru

nebo fíha!, dokonce doktora. Takovýho jednoho z těch, co teď jezdí nóbl autama a lítaj letadloma po světě a píše se o nich v novinách. Jeho syn místo toho šruje chodbu v lapáku nebo se courá od televize na cimru a zpátky a Košta by ho nepoznal, i kdyby s ním byl na jedný cele.

Poprvé v životě nebylo Kostovi jedno, že mezi ním a těmi, které viděl z okna za volanty aut, je vysoká zeď postavená ze špatných rozhodnutí. Poprvé v životě Koštu napadlo, co by bylo, kdyby ho tenkrát nelízli. Jenže lízli a potom ještě mnohokrát.

Nikdy nepřemýšlel, co bylo, a vždy hleděl na to, co bude po dalším flastru. Za minulého režimu se potloukal po ubytovnách, makal na tratích, někdy na stavbách, dokud nepotkal Standu Rákose. A po revoluci už byla úplná pohoda. Z každýho krimu se vracel do Libně jako spousta jiných, kterým Standa pronajímal cimru, dřív samosebou načerno. Málokdo se ale vrátil vícekrát a poslední léta už Standa držel kumbál jen pro Koštu.

„Nechci se přetahovat o pár mizernejch pěttek. Nemusim už se sice klepat, že mě někdo práskne, ale chci mít svůj klid. Ty seš něco jinýho, známe se dlouho a seš slušnej,“ řekl včera Standa.

Slušnej. Ještě včera to Kostovi připadalo samozřejmé. Myslel si, že pár posledních měsíců dožije u Vltavy. Bude žvanit se Standou, když mu dech dovolí, dá si retko, a když bude mít zvlášť dobrej den, vyrazí si na špacír po Praze. Ruce nechá jen ve svejch kapsách a bude slušnej. Nebejt vejletu na Žižkov, mohlo to

klapnout. Ale teď je, Kostó, jasný, že zbytej čas musíš věnovat tomu, abys našel Jirku nevímjakdál. Aby moh jít, až ho pustěj, za Standou. Třeba by to s ním pak nešlo tak šupem do háje.

„No, moc dlouho se venku neohřál,“ pronesl Valenta na celou služebnu, zhoupł se na patách a zachechtal se. Josef se podíval z okna, aby viděl co strážmistr. Uprostřed dvora stál Kostá, rozhlížel se po oknech a čekal, až ho strážný odvede dovnitř. Z oken mezitím létaly na dvůr pozdravy, pískání, potlesk a smích.

„A já myslel, že ho ta nemoc přivede aspoň ke konci k rozumu,“ řekl rotný Josef zklamaně a Valenta mu poklepal po rameni.

„Až tu budeš tak dlouho jako já, taky ztratíš iluze. Nebuď idealista, tyhle grázlové jsou nenapravitelný a někdy se sem vracej schválně. Maj svý důvody. Teda hlavně na zimu, takže mě udivuje, že on je zpátky takhle zjara. Musel je ale venku hodně namíchnout, když ho takovým fofrem přivezli...“

Kostá seděl na lavici před ordinací. Strážný se předpisově postavil vedle, nohy rozkročené, palce za páskem uniformy, a hleděl před sebe. Vypadáš jako z umělé hmoty, pomyslel si Kostá a nasál pach z kantýny. Á, bude znojemská. Hlavně zase nepřipalte rejži, blbouni, vzkazoval v duchu do kuchyně.

Doktor by si taky moh vyměnit obrázky, tyhle tu visej už nejmíň deset let a jsou celý vybledlý. Podlaha

smrdí trochu jinak, asi vyměnili saponát, jinak žádná změna. Takys moc dlouho nepauzíroval, byl jsi venku sotva dva tejdny.

„Jed' tam na návštěvu, to je přece daleko lepší, potom mu můžeš pomoct, až vyleze,“ snažil se Kostovi Standa vymluvit nápad vrátit se do lapáku a Kosta nevěděl, jak má Standovi vysvětlit, že má svůj důvod. Standa si celý večer tůkal na čelo, ale nakonec z něho Kosta vyrazil slib, že když se Jirka nevímjakedál ukáže tady u vody, Standa to s ním zkusí.

„Tak jo, ale jestli to bude nějakej levej šmejda, co sedí za elpasa, vůbec ho sem neposílej, to bys měl marný. A stejně seš, Kosto, magor,“ řekl Standa na dobrou noc.

„Musím zjistit, co je zač, a potřebuju na to čas,“ odpověděl Kosta, ale bylo znát, že mu Standa nerozumí.

Jenže Standa nevěděl co doktor a co Kosta. Že žádněj flastr není pro recidivistu tak krátkej, aby byl kratší než dny, co má Kosta ještě k dobru.

Druhý den ráno se sbalil, vypadl za svítání a vydal se kolem vody. Řeka byla ještě ospalá a jen pomalu se probouzela ranním městským hlukem. Na protější straně zátoky sedělo pár rybářů a jejich nehybné siluety se blýskavě odrážely ve vodě jako vlnitá zrcadla.

Kosta najednou zatoužil zapomenout na včerejší návštěvu u Venci a na Jirku nevímjakedál, aby se mohl dívat jen dopředu jako dřív. Jenže před sebou toho už moc nemáš, Kosto, a některý věci se vymazat nedaj.

Odehnal od sebe touhu vrátit se zpátky a dál kráčel pěšinou, zhluboka dýchal jarní vzduch a mžoural proti

slunci. Svítání dokončilo svou práci a předalo štafetu dalšímu dni.

Kostá se zastavil a sedl si do lodičky přivázané u břehu. Zapálil si, ale hned první šluk mu obrátil plíce naruby. Zahodil cigaretu, namočil ruku v řece a otřel si čelo. Voda voněla rákosím a bahnem. Lodka se hou-pala jako před lety, když vesloval s Jájou kolem Žofína. Jasně si vzpomněl, že měla modré šaty, ale obličej si nevybavil. Nedojímej se, pitomče, okřikl se, vyšel zpět na pěšinu a chtěl pokračovat po břehu, ale nová zástavba a ohrady a ploty ho dál nepustily. Škoda. Chtěl se rozloučit líp.

Došel až pod Libeňský most, vystoupal na něj a začal se rozhlížet, kde to bude nejlepší. Chce to velké krám s košíkama, Kostó. Když zpátky, tak s pořádným bengálem.

Přešel křižovatku a vešel do Kotvy. Potraviny, dřív tu nebyly. Chvilí okouněl a zkoumal, kde mají kamery. Taky si všiml, že ostraha za kasami ho má v merku a něco huhlá do vysílačky na ruce. Kostá prošel bez košíku turniketem a strážný zpozorněl. Znovu použil vysílačku a bylo jasné, že už ho nespustí z očí. Přesně tak to potřebujeme, hoši, usmál se Kostá, když si cpal kapsy baloňáku drahými lahvemi a snažil se, aby byl přítom celou dobu v záběru. Dej si záležet i na finiši, Kostó, říkal si v duchu, když pomalu kráčel krámem v cinkajícím kabátě a hlasitě říkal babě čekající ve frontě: „S dovolením, pani, já nic nemám...“

Přesně na to čekali ti dva za regálem, a když ho prošacovali a vedli, podařilo se mu navrch kopnout do pyramidy hrnců a randál, který tím způsobil, byl přímo kolosální.

Odvedli ho do kanclu, jeden si důležitě stoupl mezi dveře a trčel tam až do příchodu policejní hlídky. Policajti ho prošacovali a z lejstra od kurátorky jim bylo všechno jasné, ale Kosta si nebyl jistý, jestli si to posichroval dost. Vzpomněl si, že jednomu maníkovi, co se chtěl na zimu taky dostat zpátky do lochu, to jen se zlodějnou nevyšlo a musel se protloukat od prosince až do dalšího jara všelijak. Rozhodl se pro malou komedii. Vstal, skočil na jednoho z nich a dělal, že mu chce vzít zbraň z futrálu. Ve vteřině ležel na zemi, ruce za zády, na sobě klečícího fízla, až se lekl, jestli to nepřehnal. Ale vytáhli ho na nohy a druhý řekl:

„Tak to jsi přepísk, zmetku. Za tohle tě soudce pošle ještě dneska zpátky.“

Kosta se musel přemáhat, aby se neradoval nahlas, a když soudce vrtěl hlavou, řekl, že ničeho, co udělal, nelituje. Cestou zpět na Kostu padla strašná únava.

Člověk by neřek, jaká je fuška dostat se do kriminálu, navrch do toho samýho, stačil si v duchu ještě pomyslet, než ho ukolébalo drncání eskortního vozu ke spánku.

Ještě teď, když seděl na chodbě před ordinací, se musel smát a byl přesvědčen, že kdyby tam byl Standa, řehtal

by se, až by brečel. A ten jejich výraz, když zjistili, že je v podmínce! K nezaplacení. Ale proto tu není.

Vlastně ani neví, jestli tu Jirka je a co je zač. Protože jestli je gauner, co sedí za elpasa nebo za fet, je všechno v háji. Jenže třeba ne. I Venca říkal, že je celej po tobě, a ty nejsi zase tak špatnej. Když bude Jirka v cajku, řekneš mu všechno.

Kostá dál přemýšlel a trpělivě čekal, až doktor Forejt otevře dveře ordinace a pozve ho dovnitř. Forejt určitě ví, že to udělal schválně, a Kostá mu řekne, že se mu zastesklo, do ničeho jinýho nikomu nic není. Ani doktorovi.

Jirku si najde sám a potom mu poví všechno po pravdě. A taky mu řekne o Standovi, aby věděl, že má kam jít, až tu Kostá nebude. Ale ať už to dopadne, jak chce, má svůj důvod, proč se vrátil. Aby mohl Jáje jednou říct, že se pokusil napravit něco, o čem ani nevěděl, že podělal. Jája mu třeba odpustí tak, jako on už teď odpustil jí.

